Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СВЕТ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз ● ЕРА, 24 октябрь, 1974 шу. ● № 128 (5447). ● Мах 2 неп.

«Даьхьала хийла СССР халхийн интернациональн цхьоагІон вежарашка дола доттагІаьлл — КПСС леннинан къамий политикана карагІдаьнна сийлахь-доккха хІама!».

(КПСС ЦК ТІаьхьамашцара).

Узбекистана Коммунистически парте Центральни Комитетага, Узбекски Советски Социалистически Республика Лаккехьарча Совета Президиумага, Узбекски ССР Министрий Советага

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето, СССР Лаккехьарча Совета Президиумо, СССР Министрий Совето деза ди — Узбекски Советски Социалистически Республикен Узбекистана Коммунистически партин хьаьл 50 шу диз дер тІара даьхьала дуьйл Узбекистана болхьой, ковхозхой, интеллигенце, берригача къаьлгамхой а цар денлеча авангарда — коммунистий я.

Сийлахь-доккха Октябрьски социалистически революци котьаьр баььан долаш советски паччахьалхеи, боьхонца йола парг!ато кхаьчаьл Узбекистана къаьлгамхоша, шерра нижь баьнаб царна лаькка кхел хийла йола оьалнагро социальни эргаланаш ярх. Хьалха тІехьайнса, паччахьа Россера юстара моттиг хийла ка вай мехкарча толеннача республикех цІа а хийна даьлгІатт тахан.

Советски Іаьвал латтача шерашка доттагІаьл долча социалистически кхаьнд дезаде, эрсий СССР кхычен халкьашна хІара дийна, шоаьна болча ньтон дуьйл хІаьцаш новкъостал а деш, Коммунистически парте кулгаьлн Даьхьаьгаьн Узбекистана Советски Социалистически Республикан экономически, политически, культурни гІулаьхьаьгІа дегІаьнра даьйсе.

Іаьлаьмат доккхий хІамаш карагІдийнна енай Узбекистан ший ах біаь шу дуьзена юбилейра. Хіаьнарчар тайнара цІьн эзарн кхо біаьн заводи фабракон я республикие болх беш. Уж чуйоаГІаьл біаь соатІа даьхьа да, царна юкъе — машиностроительни, горнометаллургически, дошуьн доккха, авиационни, химически, текстильни. Промышленостго хьаьо еррига продукци цу юкъа 140-ша соатІа дуьхьа хиннай, Сихха, лаьІ да дуьйл дегІаьхь юрта боахам, Союзе кхеделча «кІаьйча дошон» кхаьдаьчарча шин даьхьа соатІа луьш йола вай мехка керттера воомбе база я Узбекистан. ТІа-ТІа дуьхьаГІа доах баьцаьдарш, сом, комсам, пасташ, харбаьзаш, шурд, дуьйл, хІийола юртбоахама продукци. Уьх тІехььарча шерашка Іаьлаьмат доккхий балхан чакхдаьхьад Мецдча, Каршински, Сурхан-Шарабадски аренашка хий дигара.

Іаьлаьмат доккхий хьунамаш хиннад халкьа культурна ваьаре. Масеннна а йоазуьр-дешар хоьш йола, къьлхьаттача Іаьлма, литература, искусства республика а хинна дІаьттай Узбекистан. КарагІдийнна доккхийча социальни хІамаех цаІ хьлар кхаьнс доьалара бахарех. Іахан республикерча кхаьнйаьа хьинарг даьхьа доаг общественни кІаьнр, керда общественни дьаьча, ТІа-ТІа тоьхьу къьхьагамхой материальни хьал-торо, эргаьдуьл городийн юртийн куп, Массе метте хьалдеш латт чуйе цІеношу. Мохх аьачуьл тІехьаГІа халкьий доттагІаьла символ а хинна юха дийнЬьлар баьшха-хоза город — Ташкент,

Узбекистана къаьхьагамхоша шоашкара доагІаьш долча даьхьа льаьнад, хІанз а доаг халкьий доттагІаьл йола, Советски Социалистически Республикан Союза экономикин куьйгаьн — мехка а хІара советски республика а хІама тоьлаьрен ина айбарен чоьнІа лард дегІаьхьувлрча. Цар хьаьхьоьх советски халкьех доаьхкаш дола баьшха-лина гІулаьхьаьн, социалистически Дай-мехка яраза са ца кхоьдеш кхаььегаш, марксизм-леннизмин идеаьшта тешаме шоаш хилар.

Сийлахь-доккха Даьхьа тІом льаттача бирсача шерашка Узбекистана кхоьнаьш мехкарийн дерригача советски халкьа-ца цхьаьна гурналаш саина лийтар немецко-фашистски гІаьрахоех, фронта гІулаьхьа тІыле хьоьаьчаьл долаш кхаьхьийгар, хьаьхьехар социалистически Даьхьена шоаш боарам боьшаш ІоагІа мутІаьхь хилар.

Узбекски СССР карагІдаьнна тІехьаьлца доккхий хІамаш — из да Коммунистически парте чахйоахаьча леннински къамий политикех, советски халкьий доахрдоацаьна вежарий доттагІаьх, цар шоайла ІІаьш деча новкъосталх хьаьннар, республика болхьоша, колхозхоша, интеллигенце хьинар айдаь къаьхьгарах даьнна беркат.

Республикерчаьа кхаьхьагамхоша доаха толамаш аййа даьдаьенна да. КПСС йоккхийча денаьлча отрядех цхьаьне — коммунизмн хьаьлара сийлахь-йоккхий планаш кхоачашьяра, къаьхьагамхоша советски патриотиймаш пролетарски интернационализмаш уьйлаьш хІетаьл ШІарра боккха идейно-политически организаторский болх беш йолча Узбекистана Коммунистически парте чакхдоахаьча тІулаьхьаьнна.

Партийн организацийн кулгаьш Узбекистана къаьхьагамхоша шоай нисаьш тІедерзаьу КПСС XXIV съезде хьаьхьаьнна оттаьл лекцийн кхаьчаьнарг, КПСС ЦК-ца партийн, советска хьаьлхьа даьнна Кхайкарна жоп а луьш цар тІегІертта кьоьсам поаттабу айсларІа ите шера ПІан, пятилетка даььлагІча, кхоьстамбеча шера тІаийца социалистически декларацийн хьаьл хьаьла кхоачашьяр дуьйл.

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитето, СССР Лаккехьарча Совета Президиумо, СССР Министрий Совето деза совгІат — Октябрьска Революцие орден — дег тІара даьхьала дуьйл Узбекски ССР болхьой, колхозхой, интеллигенце, берригача къаьхьагамхой, даьхьайнаьу, республикин къаьхьагамхоша коммунизм хьаьлъа керда доахий толамаш доаьрдолгах ІоагІа дог тийнна хьаьр.

Даьхьала хийла Узбекски Советски Союза Коммунистически Республикий!

Даьхьала хийла Узбекистана Коммунистически парте — КПСС деланна отрад!

Даьхьала хийла Советски Социалистически Республикай Союз — вай социалистически Даьхьен дерригача халкьий доттагІаьлн воьшалеи ІоагІаьлс!

Даьхьала хийла Советски Союза Коммунистически парте, коммунизм хьаьлара деган урахьтаьдера ин хьаьлеьара вІашІеьхьаьрах!

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТ — СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМ — СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТ

ВЕЖАРАШКА ДОЛЧА ХАЛКЬИЙ ЦХЬАН ДЕЗАЛЕ

УЗБЕКИСТАНА КОМПАРТЕ ЦК-и УЗБЕКСКИ ССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ ТОРЖЕСТВЕННИ ЗАСЕДАНИ

Вежарашка йолча республикай дезале сий долен йоагІаьш йолен моттиг дІаІоьш Советски Узбекистана. Уьх деношка республика къаьхьагамхоша берригача мехкаца цхьана белгалду Узбекски Советски Социалистически Республика тьхьинчен Узбекистана Коммунистически парти вІашагІьхьеллен 50 шу диз дизар.

Шоай дерригга толамаш, социальни, экономически, духовни вахаре историческа ларХІа доаг!ІаьнІ карагІа мел даьнна Узбекски ССР къаьхьагамхоша дуьхьа КПСС хьаьхьаьлергаьчча ленински политикаца, Советий мехка еррига ерриг-ваьрийнна вошаа тІехь деча новкъостала. ХІанз а хьмсарна партера, цуьн Центральни Комитетера, новкъост Л. И. Брежнев керте латтача КПСС ЦК Политбюрога дег тІара. Барнна кхаьйаьеш цар оаллача дешашца кхи цІаььха а хьаьхьоьх КПСС XXIV съезда исторически решеньеш вахаре кхоачашьяра тІулаьхьа шоай берригга ниж, дегІ Іоахаьл дІаяла уж Іергтьлга.

ШІейго хоза кийчьъ я Ташкентски искусствий Дворец. 22 октябре уьхьаьа хьаьлр республика хьаьаьн Узбекистана Компарти вІашагІьеллен 50 шу дизарра хетаьъ. Узбекистана Компарте Центральн Комитетон Узбекски ССР Лаккехьарчаьа Совето цьхьаьа ях торжественни заседани.

Залаьчу — Узбекистана Компарте ЦК ченнан, республика Лаккехьарча Совета депутаташ, партийнни советски организацийн кулгаьлхой, промышленностен юрта боахамен хьаьлхьаттарна, Іаьлмин культурин деятелаш, Советски Эсхара тІемахой. Уьхьаьа ишта ба еррігача союзин республикашкарчу, городашкарчу — Москвера, Ленинградера, Ивановера бььккха дуьккха тьхьаьлгІ. Лениннаьа, Ленинград

ВЕЖАРАЛХА ДОЛЧА ХАЛКЪЫЙ ЦХЬАН ДЕЗАЛЕ

УЗБЕКИСТАНА КОМПАРТЕ ЦК-н УЗБЕКИСТАН ССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕН ТОРЖЕСТВЕННИ ЗАСЕДАНИ

НОВКЪОСТАМ — ХУСЛОВА КЪАМАЬ

(Янстедовлар. Доьзалур 1-ча оагIо тIа).

кхычен халкъаца хIара дешен шоашта болча аьттон йолча доаЗашш вежаралха новкъостал а деш. Коммунистическин парте кулмаца Iалламте бокха тIа бакъяхь Узбекски Советски Социалистически Республикоьн экономически, политическин, культурни Iулакдацатта дегIаьрзаьмсе.

Узбекистана Советски Союза кхыйолча республикеьн социальни прогресса лакхаллейкина хаачар — ня ца Коммунистическин парте чакхйоцачу ленински кIаьнна политикан дагна башха-дика бергат. Таьзаш Iалькъа а кхы цIыькъа а лаьгатлуш вай зоаII заманлахь, цу халькъ а кулмаца йоьхьа кхьаро кхьо мотттаг сиина болча общественни вахара чоалхенеIаьрча сфера е, карагIдувла сийлахь-доьхка кхы ца йоьсу шиI пIерда дуьзаделла болча Владимар IIьич Ленина революционни генд.

Маркеан Энгельсан аьнни деа тIа а хуьлаш; Ленина кIайъ-яьй тоIадда доаХача халкъашта эгара чIоагIаргIа дагалаьтташ ца йолаш маьхкара йолча, Коммунистически парти керте латтача болхлой класса гонаьхь ух хлотадара а аьттув баьккха болча вIаII парте лелдеча хьаьмий политика программин принципаш. Ленина хьийкад, хьаьмий доьн хьадда историческеи терхаллеш дуьзаделла, хьаьмий лараташ классоьн лардца тIа оттаде, уж пролетарскеи хьоьсамех хьаьтIий, социализма лакхерча хьаьтIий муькъа тIа дахийта деза йаьца.

Къаьмий деьнах йолча ленинскеи теории Коммунистически парте программин Россерча халкъий къаьмий-кортамукъаьлен болама байраьхх а хиннц дIаьттаII. Из Коммунистическин, буржуазена, дергIа Iаьдал помещикашца, феодалашца хIара дуьхьалгIа-ча, хьаьнарча дуьнен дергIачча вахьцца дуьхьалгIа халкъий бIаьлаьн иза болча тоатон а хиннц дIаьттар. Пролетарната классоьн хьоьсам тоIадда доаХхача халкъий кортамукъаьлен, хьоьсамца нийса хьаьнна вIашагIтоьгаш йолча образец ерг вай парте. Классоьн кхаьмин Iаьаьна, къаьмийта юкъе доьвадаьлла, хьаьнарча, цу даьха доаттадаьчеи къаьнарча дуьненца дуьхьал а даьхьха дIаьттар. Коммунистически парте, болдлой класса керда дуьтеш — вай ваьнна доьхьанна мел доаттадаь а Iаьаьн тIаьдуьтадара, цхьа къаьмаш мел хIинца а вожарел тIекъе йоьрчаш мотт доьгIаьнна доьхьа къаьлгахьоьсамехьоьгIаьнн дуне.

Парте, Ленина массе оагIорахьара къоастадаь кийдлаьр пролетарната диктатура хьаьлашца къаьмий-патриотаьлаьнн хьоьсамотторг доьна дош, хьа а оттаьн чаккъаьккъар цхьатарра боьхонаш болча республикаьн шоай лоьмарча союза хьаьсаьнера Сийрена дI йоьна оьмаьрчаьна къаьмий наччаьлькъе хьаьрадиен. Советски Социалистически Республикаьн Союз хьаьрах КПСС ленинскеи къаьмий политика боьхонца котьлар лаьнар.

Iаьламте боьккха теоретически политически доьрлаьрг бIаьнна а IIехьалаьсеча лаьхьацца революцин котьлардиг, дергIадаьхьарг IIулакхе, социалистически стадий юкъе а йита, социализмца даха йийш лаьрах йоьна ленинскеи вывод. Цу вывоза кот IIогIоьгIа а ешнаьй парте хьаьдаьнен дергIачIен чакхьхьалгI цхьаьна тоIадда даьккхача халкъашца цийца йоьсу ленинскеи Советски Союзан Аьрен хьоьна ерг Коммунистическин парте кулмаца хиннаьчу бенде В. И. Ленина бесталаьлаьнна: «Турмаьрна лаьрг Iаьмаьн ленинскеи Iаьдала юкъера бешалло цигарча тоIадда даьккхача халкъашца гIаьрадешташ ца йоьсу, ца йоьсу общедемократически цкоаз, II ваьхкера дешнера заьвеллеш, ши бIаьгIаргIа ницкаьн учреждение проекташ а мотт доьгIаьнна оьмаьрчаьна а. Советски Iаьдала лаьтта шерашца халкъонгахь халкъа боьхаьнна тIаьп-тайнарча доьхьоьн бIаьнн доьгIаьнна ешнаьй. Iаьдала доьхьаьнна, доьрш, Iаьдала боьлхой, литератураьн искусствоьн деттелаьн шийна юкъе доьгIаьнна доьхьа интеллигенцие оттаьрзаьрг.

Халкъаьгна интеллигенцие эгара хьинарегIча тайнара дагаьхьа лоьш республикера хIамаьн хьаькхоллаьн хьоьла пийшин дергIа кхуьвалца, Чийма — тахчийнаьн прогресс сихьчеи, духовни рухьхьан лебделаьчеи, ворда тайна саг хьаьлаьвеьча. Коммунистически идеиш чулацца йоьла уьсбекски халкъа пухьовни культурна, хьаьмий кецкъьш дергIа а уьхьан, литература, живописа, театральни музыкальни искусства дуьккхача талантийнаьн произведенеьш бIаьхьий хиннай; Узбекистане хьехнаьц уж произведеиеш советски социалистически культура ганзена юкъеьйоьх, вай дергачча халкъаца IIаьхьаьнаьгI.

Социализмна карагIдаьнна доьккхийча хIамаьс цаI хIалар-хьалнах лоьлара бахарх. Советски Iаьдало малаьча сага нийсса боьхонаш еннай кхаьгIа. Цхьабакъда царна боьхонца цхьатарра боьхонаш Iаьлашъ, шиирча замах юхедаьккха доаг-наьха Iаьламте доьхьий кхоьлмаш ду ниггаьн, ишийнаьн, ворсбетер.

Узбекистана вертера кхоьлмаш ду ниг а хиннц дIаьттай боьхлой класс." Ах бIаь ту ньаьхаIа нагахь мара фабрично - заводской боьхлой бомашш хиннча республикеьн ца хIаьз еш миллион гарг ца уж. Советски Iаьдала лаьтача шерашца укхаза оьл хьалъьй промышленноста бIаьн совгIана дIаьхьа чийоагIаш йолу эзарн 3-бIаьн совгIа йоьхьа предприяти. Хьалхе гонсаьнна, Iоьмй газопроводи, дIаьдеи каналаш, хьаьо самолеташ, тракторнаш, экскаваторнаш, хIаьварчар тайнара йолу бомбечуна машинаш, хьаьлаьне технологически оборудованн, доьхка кхийолча хIамаш.

Укх тIехьарчаьн пхе шера мехкер сийрла бесаш болча мелладуьйна боьхьа тIе — хиннц дIаьттай Узбекистан. ГIа-тIа дукхагIа доьх пIаьста, цинх, хьала лела. металлаш, дукхагIа доаХ доьшъ.

Индустри чIоагIа дегIаьр бахьан долаш йоьхьарйоьцачча йоалаш хьвделнийн кхьнара городашца, хьахийнай Анграен, Чирчик, Алмалык, Навои, Зарафшан, Iалаш, Кунград, кхьарн санна йоьла, керла промышленнийн культурнин центраш.

Вай мехка турмаьрна болхлой класосе сийлахьа отрядех пI а Узбекистана болхлой класс. Цунна карагIдувла - башхдикрча хIамаьс де а доагIаш доккхаьн ду республикеьн.

Социализмо оьлаьнгра дена хийцад узбекски ахароччун цхьал, къаьстеран, дергIа ахар. Хьалха даьха доаншш, хьелоп ба бо уж. Советски тоIабаь баьккха дехнаьшш лаьттан боьхонийа бола дай, ираде вешан хIоллаьрг а хинна дIаьттаII. Колхозни строй хотьлаьрх социалистически къаьстеранна, феодалашца хIара дуьхьалгIа-ча, хьаьнарча дуьнен дергIачча вахьцца дуьхьалгIа халкъий классан лардца тIа оттаде, уж пролетарскеи хьоьсамца хьаьтIий, социализма лакхерча хьаьтIий муькъа тIа дахийта деза йаьца.

Къаьмий деьнах йолча ленинскеи теории Коммунистически парте программин Россерча халкъий къаьмий-кортамукъаьлен болама байраьхх а хиннц дIаьттаII. Из Коммунистическин, буржуазена, дергIа Iаьдал помещикашца, феодалашца хIара дуьхьалгIа-ча, хьаьнарча дуьнен дергIачча вахьцца дуьхьалгIа халкъий бIаьлаьн иза болча тоатон а хиннц дIаьттар. Пролетарната классоьн хьоьсам тоIадда доаХхача халкъий кортамукъаьлен, хьоьсамца нийса хьаьнна вIашагIтоьгаш йола образец ерг вай парте. Классоьн кхаьмин Iаьаьна, къаьмийта юкъе доьвадаьлла, хьаьнарча, даьха доаттадаьчеи къаьнарча дуьненца дуьхьал а даьхьха дIаьттар. Коммунистически парте, болдлой класса керда дуьтеш — вай ваьнна доьхьанна мел доаттадаь а Iаьаьн тIаьдуьтадара, цхьа къаьмаш мел хIинца а вожарел тIекъе йоьрчаш мотт доьгIаьнна доьхьа къаьлгахьоьсамехьоьгIаьнн дуне.

Парте, Ленина массе оагIорахьара къоастадаь кийдлаьр пролетарната диктатура хьаьлашца къаьмий-патриотаьлаьнн хьоьсамотторг доьна дош, хьа а оттаьн чаккъаьккъар цхьатарра боьхонаш болча республикаьн шоай лоьмарча союза хьаьсаьнера Сийрена дI йоьна оьмаьрчаьна къаьмий наччаьлькъе хьаьрадиен. Советски Социалистически Республикаьн Союз хьаьрах КПСС ленинскеи къаьмий политика боьхонца котьлар лаьнар.

Iаьламте боьккха теоретически политически доьрлаьрг бIаьнна а IIехьалаьсеча лаьхьацца революцин котьлардиг, дергIадаьхьарг IIулакхе, социалистически стадий юкъе а йита, социализмца даха йийш лаьрах йоьна ленинскеи вывод. Цу вывоза кот IIогIоьгIа а ешнаьй парте хьаьдаьнен дергIачIен чакхьхьалгI цхьаьна тоIадда даьккхача халкъашца цийца йоьсу ленинскеи Советски Союзан Аьрен хьоьна ерг Коммунистическин парте кулмаца хиннаьчу бенде В. И. Ленина бесталаьлаьнна: «Турмаьрна лаьрг Iаьмаьн ленинскеи Iаьдала юкъера бешалло цигарча тоIадда даьккхача халкъашца гIаьрадешташ ца йоьсу, ца йоьсу общедемократически цкоаз, II ваьхкера дешнера заьвеллеш, ши бIаьгIаргIа ницкаьн учреждение проекташ а мотт доьгIаьнна оьмаьрчаьна а. Советски Iаьдала лаьтача шерашца халкъонгахь халкъа боьхаьнна тIаьп-тайнарча доьхьоьн бIаьнн доьгIаьнна ешнаьй. Iаьдала доьхьаьнна, доьрш, Iаьдала боьлхой, литератураьн искусствоьн деттелаьн шийна юкъе доьгIаьнна доьхьа интеллигенцие оттаьрзаьрг.

Къаьмийта, интеллигенцие эгара хьинарегIча тайнара дагаьхьа лоьш республикера хIамаьн хьаькхоллаьн хьоьла пийшин дергIа кхуьвалца, Чийма — тахчийнаьн прогресс сихьчеи, духовни рухьхьан лебделаьчеи, ворда тайна саг хьаьлаьвеьча. Коммунистически идеиш чулацца йоьла уьсбекски халкъа пухьовни культурна, хьаьмий кецкъьш дергIа а уьхьан, литература, живописа, театральни музыкальни искусства дуьккхача талантийнаьн произведенеьш бIаьхьий хиннай; Узбекистане хьехнаьц уж произведеиеш советски социалистически культура ганзена юкъеьйоьх, вай дергачча халкъаца IIаьхьаьнаьгI.

Социализмна карагIдаьнна доьккхийча хIамаьс цаI хIалар-хьалнах лоьлара бахарх. Советски Iаьдало малаьча сага нийсса боьхонаш еннай кхаьгIа. Цхьабакъда царна боьхонца цхьатарра боьхонаш Iаьлашъ, шиирча замах юхедаьккха доаг-наьха Iаьламте доьхьий кхоьлмаш ду ниггаьн, ишийнаьн, ворсбетер.

Узбекистана вертера кхоьлмаш ду ниг а хиннц дIаьттай боьхлой класс." Ах бIаь ту ньаьхаIа нагахь мара фабрично - заводской боьхлой бомашш хиннча республикеьн ца хIаьз еш миллион гарг ца уж. Советски Iаьдала лаьтача шерашца укхаза оьл хьалъьй промышленноста бIаьн совгIана дIаьхьа чийоагIаш йолу эзарн 3-бIаьн совгIа йоьхьа предприяти. Хьалхе гонсаьнна, Iоьмй газопроводи, дIаьдеи каналаш, хьаьо самолеташ, тракторнаш, экскаваторнаш, хIаьварчар тайнара йолу бомбечуна машинаш, хьаьлаьне технологически оборудованн, доьхка кхийолча хIамаш.

Укх тIехьарчаьн пхе шера мехкер сийрла бесаш болча мелладуьйна боьхьа тIе — хиннц дIаьттай Узбекистан. ГIа-тIа дукхагIа доьх пIаьста, цинх, хьала лела. металлаш, дукхагIа доаХ доьшъ.

Индустри чIоагIа дегIаьр бахьан долаш йоьхьарйоьцачча йоалаш хьвделнийн кхьнара городашца, хьахийнай Анграен, Чирчик, Алмалык, Навои, Зарафшан, Iалаш, Кунград, кхьарн санна йоьла, керла промышленнийн культурнин центраш.

Вай мехка турмаьрна болхлой класосе сийлахьа отрядех пI а Узбекистана болхлой класс. Цунна карагIдувла - башхдикрча хIамаьс де а доагIаш доккхаьн ду республикеьн.

Социализмо оьлаьнгра дена хийцад узбекски ахароччун цхьал, къаьстеран, дергIа ахар. Хьалха даьха доаншш, хьелоп ба бо уж. Советски тоIабаь баьккха дехнаьшш лаьттан боьхонийа бола дай, ираде вешан хIоллаьрг а хинна дIаьттай

ВЕЖАРАШХА ДОЛЧА ХАЛЖЫЙ ЦЕХЬАН ДЕЗАЛЕ

(Пистедолан. Декларт ГІа-ГІа-ГІа гІа).

Узбекистана Компарте Центральнаьчу Комитетах, Узбекистан ССР Ламмаьчу Советах Министрий Совете цІеначІа, республика коммунистическе партеллаьчу, Узбекистан ССР Ламмаьчу Верховнаьчу Советах Президиумах, СССР Министрийн Совете ламмаьчу ЦІеначІа, Узбекистана карагІдьмиарий бокха мах барах, дикадар хилар ловш ловш бакхдеш.

Коммунистическе партеллаьчу дукха еаьнг кунна довдІуш доцІаьнг мугІаьхь болвш болча вай республика хьалгамхоца торжественнаьчу чІоагІо ю, аьлар доклад, ЦІеначІа тІаьІаьгІаьна хана а вовшІ дукхедаьна партена щеко вовшІаш тешаме хургІаьна, массаза а масса долча хІаьмаьчІ тІеъ а цуьнг чуьхьарг - аьрахьарг политика хьалхарчаьнг, цкьан мугІаьрагІа партенен тешаме леннен, коммунизм бахьан кІаьд ца луш кІаьдаьн. Леонтий Ильич Брежнев керт латтача цуьн леннисин Центральнаьчу Комитетан тІеъ1а гІоргхьарца.

Юбилейнен торжественнаьчу ловшна Узбекистана хьалхарчу хьалгІа чІоагІа рацьа хвина хьеж республикас. Бана нах хьаьгара. Гаьда вай йизза бокъо а болаш ала йиш я тІаьнарчу. Узбекистана тамаше дикача ваьхаре хьоахьцкиннад узбекски хьалхьа дуккхача ноахалашца дикагІдолда дагалаьттаранна ягІара дуХхагІа дикІаьрашш, вьина.

Керлачунца, бокъонца ловна кортамчхьаьлга, нрасерца ваьхара, бана нихь хьаьхьаьхар вай хьалхьера сиІлаь-вокххьаьнг Ленинен леннисин партеллаьчу Духьхьал Октябрьскин социалистическе революцин котІаьрга Коммунистическин партеллаьчу леннисин идеешш котІаьрга бахьан долаш йиш хилар вайга дерригдуьл-историческин ноахрІаьм бола хІаьмаш ягарІдаьна.

Сувереннин социалистическин республика хьаьрцен из ший Союзе ю Союз юкъеъ Совет, белгалдаьккхар Ш. Р. Рашидова, узбекски халкъ хьам юкъаерадаьлара новкъа дьалар, историческин творчеста шерашца новкъа дьалар. ДІадІахьа ах бІаьшера бІаьшерашка тІекьадиса лаьттачара хІачарг-ниивлизаце лаьхьлелашка хІоанаг геттара бокха тІе бакъхар но, дІаяхача хана эзарашца шерашка а хьоачарг-доаьнна обществененин деГІаьхьа лаьхьаленашка хьаьхьар.

Узбекистан Узбекистан - из тоьлаг йола социалистическе республика я, дукхача доаьхоеь латтача нах болча ваьхе ерг, ноаГІа деГІаьнна, чхьаьнна, Ленинен орденаш, ГІилла, кьаьста болча самобытнаьчу культурагІ.

Республикин цІеначІа агрикультурийн потенциал кІаьлла ца ваьш йолаш ю ловшна хилалеьла кІиллунца. ДІаьдахьа ца 50 шерг республикин Коммунистическе партеллаьчу ЦІеначІа, Узбекистана Компартеллаьчу ЦІеначІа, Узбекистана Советаш ПредседателІаьчу ЦІеначІа, СССР Министрийн Совете ПредседателІаьчу ЦІеначІа, Узбекистана карагІдьмиарий бокха мах барах, дикадар хилар ловш ловш бакхдеш.

Республика цІеначІа агрикультурийн потенциал кІаьлла ца ваьш йолаш ю ловшна хилалеьла кІиллунца. ДІаьдахьа ца 50 шерг республикин Коммунистическе партеллаьчу ЦІеначІа, Узбекистана Компартеллаьчу ЦІеначІа, Узбекистана Советаш ПредседателІаьчу ЦІеначІа, СССР Министрийн Совете ПредседателІаьчу ЦІеначІа, Узбекистана карагІдьмиарий бокха мах барах, дикадар хилар ловш ловш бакхдеш.

Коммунистическе партеллаьчу ЦІеначІа дукха еаьнг кунна довдІуш мугІаьхь болвш болча вай республика хьалгамхоца торжественнаьчу чІоагІо ю, аьлар доклад, ЦІеначІа тІаьІаьгІаьна хана а вовшІ дукхедаьна партена щеко вовшІаш тешаме хургІаьна, массаза а масса долча хІаьмаьчІ тІеъ а цуьнг чуьхьарг - аьрахьарг политика хьалхарчаьнг, цкьан мугІаьрагІа партенен тешаме леннен, коммунизм бахьан кІаьд ца луш кІаьдаьн. Леонтий Ильич Брежнев керт латтача цуьн леннисин Центральнаьчу Комитетан тІеъ1а гІоргхьарца.

Юбилейнен торжественнаьчу ловшна Узбекистана хьалхарчу хьалгІа чІоагІа рацьа хвина хьеж республикас. Бана нахьаьгара. Гаьда вай йизза бокъо а болаш ала йиш я тІаьнарчу. Узбекистана тамаше дикача ваьхаре хьоахьцкиннад узбекски хьалхьа дуккхача ноахалашца дикагІдолда дагалаьттаранна ягІара дуХхагІа дикІаьрашш, вьина.

Керлачунца, бокъонца ловна кортамчхьаьлга, нрасерца ваьхара, бана нихь хьаьхьаьхар вай хьалхьера сиІлаь-вокххьаьнг Ленинен леннисин партеллаьчу Духьхьал Октябрьскин социалистическе революцин котІаьрга Коммунистическин партеллаьчу леннисин идеешш котІаьрга бахьан долаш йиш хилар вайга дерригдуьл-историческин ноахрІаьм бола хІаьмаш ягарІдаьна.

Сувереннин социалистическин республика хьаьрцен из ший Союзе ю Союз юкъеъ Совет, белгалдаьккхар Ш. Р. Рашидова, узбекски халкъ хьам юкъаерадаьлара новкъа дьалар, историческин творчеста шерашца новкъа дьалар. ДІадІахьа ах бІаьшера бІаьшерашка тІекьадиса лаьттачара хІачарг-ниивлизаце лаьхьлелашка хІоанаг геттара бокха тІе бакъхар но, дІаяхача хана эзарашца шерашка а хьоачарг-доаьнна обществененин деГІаьхьа лаьхьаленашка хьаьхьар.

Узбекистан Узбекистан - из тоьлаг йола социалистическе республика я, дукхача доаьхоеь латтача нах болча ваьхе ерг, ноаГІа деГІаьнна, чхьаьнна, Ленинен орденаш, ГІилла, кьаьста болча самобытнаьчу культурагІ.

Республикин

ХІАРА ЦІЕННА—МАШАР

Къуадбехьен Вьетнамо НФО ЦК чен Чан Хоай Нан-карта лаг Вьетнамо. Бесьлен Вьетнамо Къаная кортамхьхьаен фронта активистий делегаци хиннай Советски Союзе, АПН корреспондента ше интервью луш Чан Хоай Нам аийлар.

Мукъаньхьа районаш Кулюкс яхача къьлбаелаьхьарчо прос винцегара Камау яхьа ахтІаренга лоамаш районаш, шаьга арениш, фонда вистош е тІетІа Вьетнамо къуьдбаьрзаш йистошка ваьхчиначо я. ХІинна цигара тІулахкъан, тІа-ІІе дуьхьаг1а дерІаолаелар latt, тІемо бохабаь боьхьан тоьхьа сиьхьна темпаношка ІІоьмаш тІабеш бе. ЦІаьбаьхьа бІаьрчча хьийшаьна хьал хІинна а бохьонца дерІаелаьна гаьна да, РЮВ-а Хаина болча революционни правительства тІехьажам лоаттабаьн болча территории дІаладаца тІеІтаьна сайгонкъ военщино лелаьу произволкционни тІулахкъан бахьІн доагаш.

Дуьхьга ха хьалхаьІа денга хинна хьал — Къаная кортамхьхьаен фронта тІехьожамна хІаьн шерра болаш хилар — белгалдаьлъ, маьдарра ваьна, парижски Соглашение. Цу тайпанарг, цу районашка бакъна наьна тоьъ1 аІаьхьаца хана демократически хьаьсанагІа хьалхьа цкой аьхкар. Хаина болча революционни правительство ваьІа а ваьІаелаьъ цкой бохьонца дала хьалхьа ІаьІадаь хьалхьа волостий уезлийн бозарме. Дуьхьал хьалхьа ІаьІалга ду моттигерча оргаьнех лаьтІа 1969 шера июне ПОВА-а ВРП хьаьра йолаелар.

Парижски Соглашени йичуьІ тІехьаг1а аьттув болча хьалаш хилар тха діаьхьа социально-экономически эргалонаш яра, эгара хьалха моттигаьнца ІаьІадаь хьалха-революционни ІаьІадаь ІІоьгІдара даьхьг. Ткона эгара хьалхьара аргІаонца дехкар да бяха нах продовольственца ІаьІашбаьра ГІулаьх тоьлег1а, чуІе ціенош іохьметІаттаделлеран хьалделлеран производство лаьг1 ца йІийтаьн лелаеллеран дегІайоьлаеллеран.

СихагІа темаагІа дегІаьуьхаш доаг1а тІа боахама ши дакъа да юртбоохьаца производством транспорти. Продовольственни проблема хьоаставра хІаьн а бесгІаьрца хаьлоаш хьалгащна уттге а, укг шера хьуьжьадаь дуга чуденад оьха.

Коммуникацей, эгарга хьалха ІІо паьхьаьн шоссеен система дика шерьаьІ.

Ахьмадоваьрча Карпатай дагІа юкъьеьра хьаьсаьлау легендашка дувцаш дола Олт яха хий — Румыне хиний керттерча тоьлег1 цаІ. Бирсача хиг ца доаг1ьІабеш, бІаьш шерашка бьАьтаб хьаь. БІаьстан юкъе ІаьжжА дера гонахьара кхеш хьалладоахаш. Іурташ, йохаеш хиннай цо. Іалъмате доккхий зенаш а лепг. ХІаьта аьхкн. Іаьа хий эшача хана, лакъаьн хиннад из.

Олт юкъахьоьдара проект оттаьнай румынски инженера Э. Кукулескч. 1970 шера Олта ТІа хьалье йолайир 31 гидроэлектростанцех латта. ХІара шера 2,8 миллиард киловаттсахьат, вешта йьча тІОм хьалхе хьалгаІа хиннача ерриганах Румыне тийнначул дуьхьаг1а электроэнергГа тергІолча касьІ.

Румыне «Олта ожерельес» аьле тІи йоаккхаш болча каскад хьалъеро ювларгара денз хьвІаргІа бІаргчча ярга вахарн купш.

Олто энергетен хищен Іалашъерзш Румыне еза-йокхачий промышленности йоккхий центрашка — Сибиу, Брашов, Рымникул - Вылча, Слатина. Хин хьарсам нийс а дергІа, массеех водохранилищ а йоаккхаьрзш, каналаш хьа а дохкарг1а, тІаккха йиш хургІьа эеІаш деш ІаьжжА ухача хих 65000 гектар лаьтта дораделл хий дехка лаьтташ барХІаьза дуьхьаг1а хилийтен. Олта чура хий боармарГа ледаларо йиш хулийтаргьа чкъьвийр боахам чОаьтТа дегІаьбоалаьбе. Фарватер хІоарГьрзен гидротехнически улашка шлюзаш хьалъяроя аьттув бола хьалаш хулийтаргІа грузовойн пассажнский кемаш ледара.

Олта тІара ГІирс — румынски энергетика деГІайоьлаяра шоллагІча нтт шера (1966 — 1975) плана программа цхьа дакъа. Планага тьежжа хІаньле а боьх бе йоллеенай е хьаьъеш латт Бистрица. Арджеш, Лотру ухача хиш тІара гидроэлектростанцеш. Кастта болх бе йоллаьрзш Олта тІара: Рымникул-Вылчера, Рыуреперга, Говорера эгарга хьалхара ахо ГЭС. Олта тІара ГІирс мел боккха ба геттара дика хьалхьох, Арджеш ахача хи тІарца ерриганга гидроэлектростанцепа «Олта ожерелье» яхача каскадо лучох дьІаьгІа даьхьа мара энерги луш ца хиларо. Цуо совГІа, из хьаьъарга ІІадахйта ахча Арджеша тІара каскад хьаьъарга дахийтачул дІе, шу хьалхаІа хьалха боьхамга юха кхочаргІа.

Цу шифрашен факташен хьалхьох, уьх тІехььарга шерашка социалистически Румыни чОаьгІа дегІаьучаш хилар. Арджеша тІара ГЭС хьалъеча хана Галацера металлургически комбинат йоацаш ма яйий, турбинашн арахедІга вІаттаІаьхьа мича дахьхьхьар Решице, Бечерпера еза - йоккхача промышленноста завода проект оттаеш мара мича латтар.

...Халдаиза Олта тІарча ГІирсагахьа ух автомашинний колонийан. Румынски хьаьхьа кхоллаьмеча къьхьегамо халхьа чуоттададь Іалам.

Н. МОРОЗОВ.
(ТАСС).

КЪАЬНАЧА ОЛТА ОЖЕРЕЛЬЯШ

25 октябре белгалдоаккх фашистски гІаьрахоех Румыне территори мукъаньккхача дийнаьхьа денз 30 шу дизар (1944 ааг). Румынски къьхьегамхоша коммунистически парте кулгаьлца ІаьІаьл шоай бе а делла, довзардоанача доаккхийн хьІад шоай мехка сибат, тІехьа тІет шера социалистически экономически доаькошка доккхий тоьламаш а даьха. Сихача темпаегІа, ъьвьста а уьх тІехььарга ше шерашка, дегІаьмай энергетика, металлургия, машиностроени, хими.

Мадрбоалехьарча Карпатай даьга юкъьеьра хьаьсаьлау легендашка дувцаш дола Олт яха хий — Румыне хиний керттерча тоьлег1 цаІ. Бирсача хиг ца доаг1ьІабеш, бІаьш шерашка бьАьтаб хьаь. БІаьстан юкъе ІаьжжА дера гонахьара кхеш хьалладоахаш. Іурташ, йохаеш хиннай цо. Іалъмате доккхий зенаш а лепг. ХІаьта аьхкн. Іаьа хий эшача хана, лакъаьн хиннад из.

Оьт юкъахьоьдара проект оттаьнай румынски инженера Э. Кукулескч. 1970 шера Олта ТІа хьалье йолайир 31 гидроэлектростанцех латта. ХІара шера 2,8 миллиард киловаттсахьат, вешта йьча тІОм хьалхе хьалгаІа хиннача ерриганах Румыне тийнначул дуьхьаг1а электроэнергГа тергІолча касьІ.

Румыне «Олта ожерелье» аьле тІи йоаккхаш болча каскад хьалъеро ювларгара денз хьвІаргІа бІаргчча ярга вахарн купш.

Олто энергетен хищен Іалашъерзш Румыне еза-йокхачий промышленности йоккхий центрашка — Сибиу, Брашов, Рымникул - Вылча, Слатина. Хин хьарсам нийс а дергІа, массеех водохранилищ а йоаккхаьрзш, каналаш хьа а дохкарг1а, тІаккха йиш хургІьа эеІаш деш ІаьжжА ухача хих 65000 гектар лаьтта дораделл хий дехка лаьтташ барХІаьза дуьхьаг1а хилийтен. Олта чура хий боармарГа ледаларо йиш хулийтаргьа чкъьвийр боахам чОаьтТа дегІаьбоалаьбе. Фарватер хІоарГьрзен гидротехнически улашка шлюзаш хьалъяроя аьттув бола хьалаш хулийтаргІа грузовойн пассажнский кемаш ледара.

Олта тІара ГІирс — румынски энергетика деГІайоьлаяра шоллагІча нтт шера (1966 — 1975) плана программа цхьа дакъа. Планага тьежжа хІаньле а боьх бе йоллеенай е хьаьъеш латт Бистрица. Арджеш, Лотру ухача хиш тІара гидроэлектростанцеш. Кастта болх бе йоллаьрзш Олта тІара: Рымникул-Вылчера, Рыуреперга, Говорера эгарга хьалхара ахо ГЭС. Олта тІара ГІирс мел боккха ба геттара дика хьалхьох, Арджеш ахача хи тІарца ерриганга гидроэлектростанцепа «Олта ожерелье» яхача каскадо лучох дьІаьгІа даьхьа мара энерги луш ца хиларо. Цуо совГІа, из хьаьъарга ІІадахйта ахча Арджеша тІара каскад хьаьъарга дахийтачул дІе, шу хьалхаІа хьалха боьхамга юха кхочаргІа.

Цу шифрашен факташен хьалхьох, уьх тІехььарга шерашка социалистически Румыни чОаьгІа дегІаьучаш хилар. Арджеша тІара ГЭС хьалъеча хана Галацера металлургически комбинат йоацаш ма яйий, турбинашн арахедІга вІаттаІаьхьа мича дахьхьхьар Решице, Бечерпера еза - йоккхача промышленноста завода проект оттаеш мара мича латтар.

...Халдаиза Олта тІара ГІирсагахьа ух автомашинний колонийан. Румынски хьаьхьа кхоллаьмеча къьхьегамо халхьа чуоттададь Іалам.

Н. МОРОЗОВ.
(ТАСС).

«СССР граждански авиаце–50 шу» яха выставка—Грозне

Уьх шера 21 октябре Грозноьрчо изобразительни искусства музей эзаьлшка хьайийлла СССР граждански авиаце 50 шу дизарг хетаьъ йола выставка. СССР художникий Союзен граждански авиаце Министерства цІьаьна ІІадоаькарг1а 1973 шера ВІашагІьелла ях. Выставке эгарга хьалхе хьоккхаш хилар Московски художественни лотерей Дизайнерни выставочни зале. «Перудвижка» санна выставка болх бе йоллеелар 1974 шера, «Іанзе-е Яятен ТбилисеН хинна чаьх а йьнна йо.

Хьокка оттаьна произведенеш Советски Іьрана ціьаьнгІ художественни Союзен авиаце Министерстван цІеарГа живописен, графикан, скульптурен, декоративно-прикладной искусствен хьоаьъьеш итт говзанч вай мехка массе мийнигашка йолча полигонашкен аэропорташкен ваха хинначул ГІеаьгІа. Цаьа художественни вІашагІеттабеннаьр авиаце болхлоцьен авиационни промышленности хьаьъегамхошен.

Кьонача художественца цхьаьна «ГВФ» выставкеш цкой бахьаьн хьокха оттададь цІа хеза болча мастерашца Азербайджана халкъа художественни Б. Мирза-заде, заслуженни художественца — С. Мурадина (Армени), Г. Мирзашвили (Грузи).

Выставка йІаьхьийГа ю массех хьаьмн художественни школашца цига дакъаьлаьцш хилар. Из бахьаьн цхьаьлоргІа даьхье ший тайпана хьоллама почерк йолаш я выставка. Ужв вІаьш найсйиро горо лу дийна контрасташ хьаьхьийта, сурт ІІалаьдар техника эргаяккха а тема яьхьара дуьккхача планех найда эца я.

Граждански фецарча флота бечча бахка тема иззал шера гойтташ дола бахьаьн хьаьвІаьгІа. Цу шерашка хьаьхьа хинна советски выставочни практикане. Цун башхало сенах латт аьлча, из латт традиционни тематически жанра, портрета, пейзажа сурташца тарлуча молаг1ча тайпан йолча жанрован классификаце доаькоьлаьгІ йоьаьлаьгІ йола дукаьн композиторе. Авторе оьрзо хьаьхьоьлаьгІ, сийнача арений тайп-ташца сурташца цунна бувзаьбена болаьгІ. Кьа бахьаьнгІ поэтически кхетабе ГІертаьн хилар. Хьаьхьокх ю балхаша.

Исторически темана хетаьъ я М. Никонова (Москва) йоккхаьн полотно. «Москвера — Нижний Новгороде бІаьн хьаьлаьрг йиьхьа яха сурт 60 шерашка массане пайда эцаьн хиннача «суровн стиляца» дилла да. Кьона советски авиаце юкъ хьаьнца дегІайоьлаьгІ хинна ха я цу эпизодо белгалъьхьр.

Экспозице хьокхаш дуьхьа да портреташ. Царна юкъе да И. Гурвича (Москва) дилла Советски Союза турзаьл дечкина Н. Кочмарова портрет, композиционни кхоачашдарца условни да О. Никоева (Грузи) дилла кьонача летчика калмыцкий портрет. Поэтически кхаьнаьха образаш оттаьн вайна хьалхьашка Б. Мирза-заде «Бортпроводницы», С. Наминтоковайн З. Сендмаевайн (Баку) «Летчицы» яхача портреташ ІІа.

Композиции колористически кхоачашдарца дилла терам ІІаьоаьн да М. Греку «Аэропорта бесаш», В. Степанова (Москва) «Іохар», Ю. Походаева (Москва) «ЯК-40», В. Кулякова (Московски область) «Іноьлоккье даьхене» яха сурташ.

Аэропорта балха вахар хьаьхьеккад трактовка а изразительнийн стилистика а ца деш хилийтаргІа. Цунна ІІаьгІа гонаьрча интерпретаце шоай йиГнаш, хІаьта интерпретаца чухь а дуьхьа дар хьоачамбоаргаш.

Интерпретаце болх лерГІа баккхьа хьаьхьеГа дийзар интерпретаца директора Магомадова Фаиза Вагаповнай. РСФСР заслуженни хьехархочо, Ленинан ордена хьаьлаьрг Фаиза Вагаповнас дуьхьа низ, дера камаьшшаьлл ІІаьеннаьл интерпретаца. Иштта шоаш из кхобеш кьаьхьийгар интерпретаца боьхьагІйолча воспитателна Мальсагова Марьям Хазбулатовнас, Базоркина Евгения Андреевнас, иштта кхочаьнг.

Цу хана денз ихийтта шу даьнна. Овлагара хьувІаьнна йолад цун дешархой вазар. ХІаьта ує 340 я. Цар ціна дешарга, кружокашкарчо болча кокье даьхьа лацара, ма хетта салаІаьра, дика хьаьлаш да интернате.

Дуьхьа ха йоаьшшаьн интернате йоккха цІийн хилар. Тайпатайарча кьаьмех болча, бартайнаьча дезаьло дезаьдир интернаьта 15 шу дизар.

Массеех ди хьаьдха тхо вІашагІхьийтта хилар директорца Ф. В. Магомадовайна.

Доккхаьл деш дуьнн Фаиза Вагаповнас интернатан выпускникех. Масала, Дакаева Асма международнаьс - инженер я, Баймурзаева Лиза — математик, Гуноева Лиза — инженер-гидротехник, Чапанова Розаа — терапевт, Костоева Белла — «Электроинструмент» завода инженер, Эсенбаева Разета — Нохч - ІІаьлГІай университете преподаватель я, дуьхьа ха йоаьшшаьн дисертацией защитаьна яьІ ю, Мирзаева Селан Дагутова Джамилян хьехархой а хинна интернате юхабІаьлаьгІ.

Дешарга керда цу хьаьнгІ системаьт доаькаьлаьгІ интернате. Дика доттаГІаьл тессаг йиГнаш спортца а. Интернато доькхал ду ший дикагІйолча спортсменкай. Тхьаь тІехь йиГнгО кхоаьлаГІа боккхаГІчар разряда норма ІІаеннай. Хіаьта хьоахьтІье — юпошеин разряд, 180-не ГТО значок йккхаьра норма ІІаеннай. Цу юкъе хІаьнга дакъа лаьцадай физвоспитаце хьехархочо Белик Михаил Алексеевнас.

Шоай мукъаньхьа хана юртбоахаьн боллоштаьна новкъостал ду интернатца дешархоша. Иштта уьх шера цар болх баьб 5Х партсьеьла ІІеранІІа колхозен «Родина» совхозен.

...Пхийтта шу. Дийнача зиьеьх хьаьчьа йоккхаьча цифраша хозйоре № 15 йолча школа интернатаьн ахтовн ціна сцена: Юкъье — мохх мукъаньккхаьчо бІухочун сурт.

Хьаьшшаьа, преподавателаца, дешархоша тІаьнк аьнна хьаьлъ йийзай заьл. Президиуме ба корта кІайбеина Сийлахь - боккха Дахьен тІема доаькоьлаьгІ, партийни, комсомольски организацей вихлаьнн, просвещение министерства болхой.

Сайре хьайийллар Ф. В. Магомадовас. Цун тІехьаГІа гулбеннаьрашка ДІайха моаршал хьаттар горд - турпал Новороссийски лорачча даьхьа лацача, запаса подполковника, береговой стационарни батарея командир хиннача Лаврентьев Венедикта Ивановична, Новороссийск мукъаньккхаьча 30-шу дизарн цунна - город - турпал яха цІи ялар деллеш хиннача торжественкаьца ше Л. И. Брежневца латтан дьыхьа сурт деллар цо интернатца совГІата. Гражданийн Сийлахь боккхаьча Дахьен тІемЙ ветеранийн комитета председателца Попков Михаил Петровича ветеранийн - бІухочун а, А. И. Савченкоца, Т. Е. Омельчукана памятни знакашш елар.

Цун тІехьаГІа гулбеннаьрашка дожкха концерт деллар юьйзаьрца.

Р. ЯНДИЕВА.

СУРТА ТІА: Сийлахь - боккхача Дахьен тІема доаькоьлаьгІ В. И. Лаврентьевн, Л. Л. Головченкон. Г. Г. Мнонин интернатаьн лецепеттаьш.

В. ЕЛИЗАРОВА сурт.

№ 15 йолча интерната 15 шу

1959 шера вІашагІьеллар республике эгарга хьалхара йолча интерната лаьрхІа школа. Аттта дацар юхьхьаца ціна болх бен хиннача хьехархоштА. ДуьхьагІйолча дамвиноношца лоаьрхІа ца деш хилийтаргІ. ІаьнгІ ерриганга интернате шоай йиГнаш, хІаьта интернатца чухь а дуьхьа дар хьоачамбоаргаш.

Иштта болх лерГІа баккхьа хьаьхьеГа дийзар интерната директора Магомадова Фаиза Вагаповнай. РСФСР заслуженни хьехархочо, Ленинан ордена хьаьлаьрг Фаиза Вагаповнас дуьхьа низ, дера камаьшшаьлл ІІаеннаьл интерната. Иштта шоаш из кхобеш кьаьхьийгар интерната йолчо воспитателна Мальсагова Марьям Хазбулатовнас, Базоркина Евгения Андреевнас, иштта кхочаьнг.

Цу хана денз ихийтта шу даьнна. Овлагара хьувІаьнна йолад цун дешархой вазар. ХІаьта ує 340 я. Цар ціна дешарга, кружокашкарчо болча кокье даьхьа лацара, ма хетта салаІаьра, дика хьаьлаш да интернате.

Дуьхьа ха йоаьшшаьн интернате доккха цІийн хилар. Тайпатайарча кьаьмех болча, бартайнаьча дезаьло дезаьдир интернаьта 15 шу дизар.

Массеех ди хьаьдха тхо вІашагІхьийтта хилар директорца Ф. В. Магомадовайна.

Доккхаьл деш дуьнн Фаиза Вагаповнас интернатаьн выпуск-

«ТЕАТРИ БЕРАШИ»

ВЛКСМ ЦК-ран Ерригсоюзни театральни обществаса РСФСР культурен просвещенен министерствашца цхьана 29 октябре кхочаьнга чаьхьа доаькх «Театри беранш» яха Ерригроссийски театральни кІира. Из кІира доаттІаьна бесса дика дІадахьара дуьхьа хийтаьнна. Гудермеса, Урус-Мартановски района, Ордженикидзевская станица берашта «Дийна музыка» яха спектакль хьсьхаІ. Иштта из спектакль гурГьа вай республикин кхиьча районий а юртна а берашта.

Спектаклан хьоьхарца соьга иштта кхиьйола мероприятеш а белгалъьхьр.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

БУХАРЕСТ: «ТИБ-74»

Бухареста улицашка хьлатеьхьа доаькхча тийп-тайпара бесен дола плакаташа «ТИБ-74» хьажа тІаьвеч. Лоаьца аьлча иштта яхащ я Румыне столице чаккхоьалаш йола хьоьалаІа Дунен хьалхьашка юкъера промышленни выставка. Цига дакъа лоацаш я 24 наччальхьхе. Скьнтте ціен юхе йолча выставочни городоке чуволлаьна фламиговий тІа оттаьлаІтт цар байрахьаш.

Бухареста гуйрийнарча ярмаркашка Советски Союз дакъа лаьар тралиш ІІа ІІаьнна. Іоаьх советски павильона директора Ковалев Евгене. — Тха павильоне хьалтехь йоаьхача дьаьрхІаьча стендаша, фотодокументаша дуьн фашистмана дуьхьала советски румынски дакъашца цхьана доаттаьбаьча къьсамаш, доттаГІалаш, вай мехкашца цхьана дІа-ьІа лелаьдеча экономически культурни ГІулаьхех.

Бухареста шоай экспонаташ хьокха оттаьнай СССР 12 ведомствийн органашца. «Станкоимпорта» металла обработка яра массеех керда лостам дегІаькъувлаьча «модай заьновдателаш» а хиина ІІаьнгІа советски конструкторашца карагІдьаьнараш хьаьхьоьх. Решецан бурунна метта ультразвукн лазера ІІичи ютІеньйна агрегаташ хьаьхьеллай цар. Массеех керда хІаьна хьокх «Энергомашэкспорто»: электронни регулированийн йола спарочни машинаш, стационарни трансформаторашн, электродвигателаш. Уж агрегаташ дуьнн хьаьлъьта тийп-тайпара бесен дола плакаташа «ТИБ-74» хьажа тІаьвеч. Лоаьца аьлча иштта яхащ я Румыне столице чаккхоьалаш йола хьоьалаІа Дунен хьалхьашка юкъера промышленни выставка. Цига дакъа лоацаш я 24 наччальхьхе. Скьнтте ціен юхе йолча выставочни городоке чуволлаьна фламиговий тІа оттаьлаІтт цар байрахьаш.

Бухареста гуйрийнарча ярмаркашка Советски Союз дакъа лаьар тралиш ІІа ІІаьнна. Іоаьх советски павильона директора Ковалев Евгене. — Тха павильоне хьалтехь йоаьхача дьаьрхІаьча стендаша, фотодокументаша дуьн фашистмана дуьхьала советски румынски дакъашца цхьана доаттаьбаьча къьсамаш, доттаГІалаш, вай мехкашца цхьана дІа-ьІа лелаьдеча экономически культурни ГІулаьхех.

Бухареста шоай экспонаташ хьокха оттаьнай СССР 12 ведомствийн органашца. «Станкоимпорта» металла обработка яра массеех керда лостам дегІаькъувлаьча «модай заьновдателаш» а хиина ІІаьнгІа советски конструкторашца карагІдьаьнараш хьаьхьоьх. Решецан бурунна метта ультразвукн лазера ІІичи ютІеньйна агрегаташ хьаьхьеллай цар. Массеех керда хІаьна хьокх «Энергомашэкспорто»: электронни регулированийн йола спарочни машинаш, стационарни трансформаторашн, электродвигателаш.

Дунен хьалхьашка, бе-бе политически уйлаьнн социальни хьалаьнн дола нах цІенхьаьнга дуьхьала да чилийски военщина ледаделча бокъо йоацаьна ГІулаьхьаьнга.

СУРТА ТІА: «Юхадаьна эхь ІІадола приговораш», «ДІаьнкха Чилера фашизм!» — хьаьдех английски къьхьегамхоша (Лондон).

ТАСС фотохроника.

АНСАМБЛЬ «АЛАН»

Хетаргаьъ, вай мехкн иьгГаьъьа мара да инйсучу шийла. ІаьгІ ледаде болхо ешачча коллективаеш ІІаьі мара ий ю. Кьыметтел цунна довзоьлдеьъьа яха а йиш хургьа цун. Коллективе довзаьлдеьъ бесам - болх тарлюо.

Программа премьера Ленинграде лиьгар. Ансамбла ледарча хьалхарашца юкъе да «Ораниое племя», «Жа Іуй салоІаш бах», «Мехкарий хьалхар», «Дедушкины именины» яха жанрован сценаш.

Ансамбла артисташ кьона ба, ягара боккхаГІчун — 24 шу. Царех дуьхьаГІбараша ницкуестаера бода ниьъ лоаман юрташка лаьцар, цига ансамблашка даьхьа лоацаш бар ує. Шалташцара хьалхар говза деш вола республика заслуженни артист Дзбоев Коста ІІаьмнга волча хана денз вар хьалхарца безам болаш. Говзал йолаьа кІаьнк колхозе белгалъ а, ваьь даьна вахийтар. Профессиональни-кайчо Кьилбаседа ХІирийчен искусства училище хореографически отделене йир. Из училища яьккхар кхьчА кьонача солиста Кьилбаседа-ХІирийн автономни республика заслуженни артист волча Плиев Нодара. Иштта хоза да лоаман йоІа образ хьаьхьеллача ансамбла солисташа Калоева Земфирах Икаева Тамараси кхоачашду халхарашн.

«Алан» — кагирхойн студентийн дерригача дуьнен фестивалий лауреат. Ансамбла хьаьхьарш кастта гурсда Бельгеи Голландеи эрителаьца, цига гастролеьца яха кийчуьн я ансамбль.

— Тха репертуаре долаьш долчох дикагІдар нийца долх тхо, — йоах ансамбла художественни кулгаьлочо Кабоева Жанна, — Бельгеи Голландеи Кьилбаседа-ХІирийнен танцовщиц-солиста ГІулаьхьа хьоьхарца оьха. Цар хореографе моттаца тха халкъа исторех, цун багахьбушамаьн республика ІІаьнарн денаьхь дувцарца. Программамана иштта юкъеьдаьхьа СССР хьаьчА халкъий къьмаьн хьаьхьарш а.

ЯЩЕНКО Петр,
АПН корреспондент.

СССР художникий Союза выставкий Дирекце болх.

ТЕЛЕВИДЕНИ

24-ІІа октябрь

I ПРОГРАММА

9.00 — Передачий программа. 9.05 — Бесбола телевиденин. Ц1ерарнера гимнастика. 9.20 — Керда-ярш. 9.30 — Сатра Малковскийн театра юбилейна хетаьъ сайре. (2-ча серия, ІІаьлГІай мотталл) 17.50 — Ахьмарг (ІІаьлГІай мотталл). 18.15 — Передачий программа. Документальни фильмаш программа. 18.30 — Бесбола телевиденин. Пхьабуургаьн уж дешнаьрг. 19.00 — Документальни фильм. 17.00 — Планета кагирхойн. 17.30 — Бесбола телевиденин. Берашта бола фильм. 18.00 — Атеистически кинаташ. Болхой коьхьа комитетан кІенр. КПСС-а Малбобехьа горкома 2-ча секретара Барахова выступленеш (ІІаьлГІай мотталл). 18.15 — Фильм 18.30 — Сатирийчеьлий объектив. 18.50 — Миллионий ленинский университет. «Бехьхоькъа ГІулаьхьаш». 19.00 — Хьахьарш ду Заморантие кагирхошца. УССР-а хьаьрий Заслуженни самодеятельностий хьаьхьа ансамбла выступленеш. Ужгородера передача. 19.30 — Бесбола телевиденин. «Сан вешарг яха ягара хьаьхьарш фильм. 1-ча серия. 21.00 — «Хьа». Информационни программа. 21.20 — Документальни экран. Передача дІаьхьа поэта Рождественке. 22.45 — Бесбола телевиденин. Спортивни гимнастикан ДІаьхьа дечкин чемпионат. Болгарера передача. 23.15 — Керда-ярш, передачий программа.

II ПРОГРАММА

17.30 — «Іохьа-ГІаьгІайн» ГІаьлаьн. Информационни программа (эрсий, ІІаьлГІай мотталл) 17.50 — «Варигет» (ІІаьлГІай ден да кагирхойн» яха документальни фильм. 18.00 — Керда-ярш. 18.15 — Бесбола телевиденин. Пхьабуургаьн уж дешнаьрг. 18.30 — Документальни фильм. 18.40 — Хьаьжарочна ГІаьдекка декхарш а уж кхочаьнг Берашта бола фильм. 18.00 — Атеистически кинаташ. Болхой коьхьа комитетан кІенр. КПСС-а Малбобехьа горкома 2-ча секретара Барахова выступленеш (ІІаьлГІай мотталл) — «Морская пехота» яха телевиденин фильм. 19.50 — Шоаьна берашца 20.00 Шун лехарех ДІаьлокх пандарча Паскеева.

25-ІІа октябрь

I ПРОГРАММА

9.00 — Передачий программа. 9.05 — Бесбола телевиденин. Іуйрийнара гимнастика. 9.20 — Керда-ярш. 9.30 — Бесбола телевиденин. «Мастерий ГІорда». 10.30 — «Сан вешарг» яха художественни фильм. 1-ГІа серия. 12.25 — Передачий программа. 15.30 — ДоттаГІаьл да сорта ІІаьлГІай ваьл. Президиуме ба корта кІайбеина Сийлахь - боккха Дахьен тІема доаькоьлаьгІ, партийни, комсомольски организацей вихлаьнн, просвещение министерства болхой.

Сайре хьайийллар Ф. В. Магомадовас. Цун тІехьаГІа гулбеннаьрашка ДІайха моаршал хьаттар горд - турпал Новороссийски лорачча даьхьа лацача, запаса подполковника, береговой стационарни батарея командир хиннача Лаврентьев Венедикта Ивановична, Новороссийск мукъаньккхаьча 30-шу дизарн цунна - город - турпал яха цІи ялар деллеш хиннача торжественкаьца ше Л. И. Брежневца латтан дьыхьа сурт деллар цо интернатца совГІата. Гражданийн Сийлахь боккхаьча Дахьен тІемЙ ветеранийн комитета председателца Попков Михаил Петровича ветеранийн - бІухочун а, А. И. Савченкоца, Т. Е. Омельчукана памятни знакашш елар.

Цун тІехьаГІа гулбеннаьрашка дожкха концерт деллар юьйзаьрца.

Р. ЯНДИЕВА.

СУРТА ТІА: Сийлахь - боккхача Дахьен тІема доаькоьлаьгІ В. И. Лаврентьевн, Л. Л. Головченкон. Г. Г. Мнонин интернатаьн лецепеттаьш.

В. ЕЛИЗАРОВА сурт.

24-ІІа октябрь

I ПРОГРАММА

9.00 — Передачий программа. 9.05 — Бесбола телевиденин. Ц1ерарнера гимнастика. 9.20 — Керда-ярш. 9.30 — Сатра Малковскийн театра юбилейна хетаьъ сайре. (2-ча серия, ІІаьлГІай мотталл) 17.50 — Ахьмарг (ІІаьлГІай мотталл). 18.15 — Передачий программа. Документальни фильмаш программа. 18.30 — Бесбола телевиденин. Пхьабуургаьн уж дешнаьрг. 19.00 — Документальни фильм. 17.00 — Планета кагирхойн. 17.30 — Бесбола телевиденин. Берашта бола фильм. 18.00 — Атеистически кинаташ. Болхой коьхьа комитетан кІенр. КПСС-а Малбобехьа горкома 2-ча секретара Барахова выступленеш (ІІаьлГІай мотталл). 18.15 — Фильм 18.30 — Сатирийчеьлий объектив. 18.50 — Миллионий ленинский университет. «Бехьхоькъа ГІулаьхьаш». 19.00 — Хьахьарш ду Заморантие кагирхошца. УССР-а хьаьрий Заслуженни самодеятельностий хьаьхьа ансамбла выступленеш. Ужгородера передача. 19.30 — Бесбола телевиденин. «Сан вешарг» яха ягара хьаьхьарш фильм. 1-ГІа серия. 21.00 — «Хьа». Информационни программа. 21.20 — Документальни экран. Передача дІаьхьа поэта Рождественке. 22.45 — Бесбола телевиденин. Спортивни гимнастикан ДІаьхьа дечкин чемпионат. Болгарера передача. 23.15 — Керда-ярш, передачий программа.

II ПРОГРАММА

17.30 — «Іохьа-ГІаьгІайн» ГІаьлаьн. Информационни программа (эрсий, ІІаьлГІай мотталл) 17.50 — «Варигет» (ІІаьлГІай ден да кагирхойн» яха документальни фильм. 18.00 — Керда-ярш. 18.15 — Бесбола телевиденин. Пхьабуургаьн уж дешнаьрг. 18.30 — Документальни фильм. 18.40 — Хьаьжарочна ГІаьдекка декхарш а уж кхочаьнг Берашта бола фильм. 18.00 — Атеистически кинаташ. Болхой коьхьа комитетан кІенр. КПСС-а Малбобехьа горкома 2-ча секретара Барахова выступленеш (ІІаьлГІай мотталл) — «Морская пехота» яха телевиденин фильм. 19.50 — Шоаьна берашца 20.00 Шун лехарех ДІаьлокх пандарча Паскеева.

25-ІІа октябрь

I ПРОГРАММА

9.00 — Передачий программа. 9.05 — Бесбола телевиденин. Іуйрийнара гимнастика. 9.20 — Керда-ярш. 9.30 — Бесбола телевиденин. «Мастерий ГІорда». 10.30 — «Сан вешарг» яха художественни фильм. 1-ГІа серия. 12.25 — Передачий программа. 15.30 — ДоттаГІаьл да сорта ІІаьлГІай ваьл. Президиуме ба корта кІайбеина Сийлахь - боккха Дахьен тІема доаькоьлаьгІ, партийни, комсомольски организацей вихлаьнн, просвещение министерства болхой.

Сайре хьайийллар Ф. В. Магомадовас. Цун тІехьаГІа гулбеннаьрашка ДІайха моаршал хьаттар горд - турпал Новороссийски лорачча даьхьа лацача, запаса подполковника, береговой стационарни батарея командир хиннача Лаврентьев Венедикта Ивановична, Новороссийск мукъаньккхаьча 30-шу дизарн цунна - город - турпал яха цІи ялар деллеш хиннача торжественкаьца ше Л. И. Брежневца латтан дьыхьа сурт деллар цо интернатца совГІата. Гражданийн Сийлахь боккхаьча Дахьен тІемЙ ветеранийн комитета председателца Попков Михаил Петровича ветеранийн - бІухочун а, А. И. Савченкоца, Т. Е. Омельчукана памятни знакашш елар.

Цун тІехьаГІа гулбеннаьрашка дожкха концерт деллар юьйзаьрца.

Р. ЯНДИЕВА.

СУРТА ТІА: Сийлахь - боккхача Дахьен тІема доаькоьлаьгІ В. И. Лаврентьевн, Л. Л. Головченкон. Г. Г. Мнонин интернатаьн лецепеттаьш.

В. ЕЛИЗАРОВА сурт.

РАДИО

24-ІІа октябрь

6.30 — «Къаьстанаьрчо ГІаьлаьн» (ІІаьлГІай мотталл) 6.45 — Хоамаш. 6.55 — «Ліайрийнарчо ГІаьлаьн» (ІІаьлГІай мотталл) 8.00 — Шоаьна ГІаьлаьн. 8.25 — ДоттаГІаьл концерт (ІІаьлГІай мотталл). 9.30 — Іаьмаш техникехьа информаци-74. 16.00 — «Сьона ТІехьаьн» (ІІаьлГІай мотталл). 16.15 — «Лакъаьн яха радиопонуск (ІІаьлГІай мотталл). 16.30 — «Болхой базаре яха радиогазета (ІІаьлГІай мотталл). 16.50 — Леонид Ильич Брежнева Кишиневе дьаьхьаьлъ Іомадеш и ньаьхьагІа ловлетворий» (эрсий мотталл). 18.00 — Керда хоамаш (эрсий, ІІаьлГІай мотталл). 18.00 — «Шоаьна хьалаьтта яха радиожурнал (ІІаьлГІай мотталл).

25-ІІа октябрь

6.30 — «Малбобехьаьн Нарродоьхьаьн районий ГІаьлаьнгІаьн планаьн» яха передача (эрсий мотталл). 6.50 — Хоамаш. 7.20 — РеспубликаьнгІа ваьІаьнгІ ваьІаьнгІ и ньаьхьагІа ловлетворий» (эрсий мотталл). 18.00 — Керда хоамаш (эрсий, ІІаьлГІай мотталл). 18.00 — «Шоаьна хьалаьтта яха радиожурнал (ІІаьлГІай мотталл).

25-ІІа октябрь

6.30 — «Малбобехьаьн Нарродоьхьаьн районий ГІаьлаьнгІаьн планаьн» яха передача (эрсий мотталл). 6.50 — Хоамаш. 7.20 — РеспубликаьнгІа ваьІаьнгІ ваьІаьнгІ и ньаьхьагІа ловлетворий» (эрсий мотталл). 18.00 — Керда хоамаш (эрсий, ІІаьлГІай мотталл). 18.00 — «Шоаьна хьалаьтта яха радиожурнал (ІІаьлГІай мотталл).